

2017 ಕ.ತಿ.ವ. 1038

ಸನ್ನಾಳನ್ಯೆ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಜ. ವಿರಪ್ಪ

ಸ್ಥಾವಿ @ ಎಲಯಪ್ಪ ಮತ್ತು ಇತರರು -ವಿರುದ್ಧ-
ಶಿವಾಗಂಗಾಯ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರರು*

ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 226 ಹಾಗೂ 227ನೇ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಯಲ್ಲಿ ರಿಂದ ಅಜಿ.

ಜಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಜಿದಾರರು ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸಿಹಣ ಮೇಲ್ಮೈನವಿಯನ್ನು
ವಜಾಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದೇಳ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರತೀಕ್ಷಾನಿಸಿ ಸದರಿ ರಿಂದ ಅಜಿ.

ಅಧಿವಿಜಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮೈನವಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಜಿದಾರರು
13 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವಿಚಂಬವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರಣಗಳನ್ನು
ನೀಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ
ಸದರಿ ರಿಂದ ಅಜಿಯನ್ನು ವಜಾಗೊಂಡಿದೆ.

ಉಲ್ಲೇಖನುಳಾದ ಮೌಕದ್ವಿಮೆಗಳು: ಪ್ರಾರಂಭಿಕ

1. (2000) 9 ಎಸ್‌ಸಿಸಿ 94
ಬಿಹಾರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರರು -ವಿರುದ್ಧ-
ಕಾಮೇಶ್ವರ ಪ್ರಸಾದ್ರ್ ಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು (ಉಲ್ಲೇಖ) 6
2. (2014) 4 ಎಸ್‌ಸಿಸಿ 163
ಮನೋಹರನ್ -ವಿರುದ್ಧ-
ಶಿವರಾಜನ್ ಮತ್ತು ಇತರರು (ಉಲ್ಲೇಖ) 6

* ರಿಂದ ಅಜಿ ನಂ.3452-3455/2016 (ಜಿಎಂ-ಸಿಪಿಸಿ), ದಿನಾಂಕ: 1ನೇ ಮಾರ್ಚ್, 2017.

3. (1987) 2 ಎನ್‌ಸಿಸಿ 107
 ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಭೋಸ್ನಾಥ್‌ನಿನ್‌ವಿರುದ್ಧ-
 ಕಾಟ್‌ಜಿ ಮತ್ತು ಇತರರು (ಉಲ್ಲೇಖ) 15
4. 2009 (2) ಎನ್‌ಸಿಸಿ 479
 ಎನ್‌.ಎನ್. ಬಾಲು ಮತ್ತು ಇನ್‌ಎಂಬ್‌ರು
 -ವಿರುದ್ಧ- ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರರು (ಉಲ್ಲೇಖ) 19
5. (2011) 5 ಎನ್‌ಸಿಸಿ 607
 ಶಂಕರ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಕೋಸಿಂಗ್ ಸೋಸೈಟಿ
 -ವಿರುದ್ಧ- ಎಂ.ಪ್ರಭಾಕರ್ ಮತ್ತು ಇತರರು (ಉಲ್ಲೇಖ) 20

ಅಜ್ಞಾದಾರರ ಪರ : ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಬಾಬು, ವಕೀಲರು- ಪರವಾಗಿ
 ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಜುಳಿ.ಡಿ, ವಕೀಲರು

ಅಜ್ಞೆ

ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಜ. ವಿರಪ್ಪೆ:

ಕನಾಂಡಕ ಗ್ರಾಮ ಕಫೀರಿಗಳ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಅಧಿಸಿಯಂತೆ, 1961ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ
 ತಹಸೀಲಾರರಿಂದ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶ ದಿನಾಂಕ 28.06.1999ರ ವಿರುದ್ಧ
 2ನೇ ಹೆಚ್ಚಿರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರು, ಮೈಸೂರು, ಇವರ ಮುಂದೆ ಈ
 ಅಪೀಲನ್ನು ಹೂಡಲು 13 ವರ್ಷಗಳ ಮಿತಿ ಏಂರಿದ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆಯೆನ್ನುವ
 ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ, ಈ ಅಪೀಲನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸಿ, ಎಂ.ಎ. ನಂ.27/2011ರಲ್ಲಿ
 ಮಾಡಿದ ಆದೇಶ ದಿನಾಂಕ 03.10.2015ರ ವಿರುದ್ಧ ಅಜ್ಞಾದಾರರಿಂದ ಈ ರಿಟ್‌
 ಅಜ್ಞಾಗಳನ್ನು ದಾಬಲು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

2. ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿಹೆಚ್ಚಿ ಗ್ರಾಮ, ರಾವಂದೂರು ಹೋಬಳಿ, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸರ್ವೇ ನಂ.0.71 ಮತ್ತು 72ರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 11 ಎಕರೆಗಳು 23 ನುಂಟಿಗಳು ಮತ್ತು 09 ಎಕರೆಗಳು 19 ನುಂಟಿಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣರುವ, ಓಟ್ಟಾರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 21 ಎಕರೆಗಳು 02 ನುಂಟಿಗಳನ್ನು 1940-41ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಅಜ್ಞಾನಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತೊಬ್ಬುದು ಅರ್ಜಿದಾರನ ಪ್ರಕರಣವಾಗಿದೆ. ತರುವಾಯ, ಲೇಟ್ ಬಾರಕ್ ಸಿದ್ದಾಯ್ಯನ ಕಾನೂನು ವಾರಸುದಾರರು, ಸದರಿ ಸ್ವತ್ತ ಗಳ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರು, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಅದೇಶ ದಿನಾಂಕ 28.06.1999ರ ಮೂಲಕ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸೇರಿದಂತೆ 1 ರಿಂದ 17ನೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದಾರಿಗೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮರುಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ತರುವಾಯ ಅರ್ಜಿದಾರರು, 2000ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಗಳಿಗಾಗ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾನುಸಾರವಾಗಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರು, ದಾಖಲೆಗಳು, ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು, ದಿನಾಂಕ 30.08.2000 ರಂದು ಹಿಂಬರಹ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಜಿದಾರರು, ಸದರಿ ಜವಿಂಸುಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯಂತಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೆಂದು ಮುಂದುವರೆದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. 2010ನೇ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, 1 ರಿಂದ 17ನೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದಾರರು, ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಣದ ಮೂಲಕ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು, ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಶಾಂತಿಯುತ ಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ, ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮದ ಪೇರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರ್ಶರಿಗೆ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಮತ್ತೇ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರು, ದಿನಾಂಕ 23.06.2010 ಮತ್ತು 30.04.2010ರ ಹಿಂಬರಹದ ಮೂಲಕ, ಸದರಿ ಸರ್ವೇ ನಂಬರ್‌ಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಗಳು, ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತದನಂತರ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸೇರಿದಂತೆ 1 ರಿಂದ 17ನೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದಾರರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಮರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರು, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ಇವರಿಂದ ಮಾಡಿದ

ಅದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ, ಜಿಲ್ಲಾ ನಾಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು ಇವರ ಮುಂದೆ ಸಂಕೀರ್ಣ ಅಪೀಲು ನಂ.27/2011ನ್ನು ಅರ್ಜಿದಾರರು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಪೀಲನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ವಿಳಂಬಮಾಡಿದ್ದು, ಅದ್ದರಿಂದ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು, ಮಿತಿಮೀರಿದ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮನ್ಯಾಮಾಡಲು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಳಂಬ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ, ಪ್ರಶ್ನಿತ ಆದೇಶವನ್ನು, ತಹಸೀಲಾದ್ದರಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು, ತಮಗೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2010ನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ತದನಂತರ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸೇರಿದಂತೆ 1 ರಿಂದ 17ನೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ ಹೇಸರಿನಲ್ಲಿ ಮರು ಮಂಜೂರಾತಿಯಾಗಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ತರುವಾಯ, ಅವರು, 2010ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ತಹಸೀಲ್‌ದ್ವಾರ್, ಹಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ಕಳೆರಿಯಿಂದ ಆದೇಶವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಜಿಲ್ಲಾ ನಾಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು ಇವರ ಮುಂದೆ ಅಪೀಲನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಪೀಲುದಾರ 2ನೇ ಅರ್ಜಿದಾರ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆತನು, ಕ್ಷಯರೋಗದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಅಪೀಲನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸಹ ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.

3. ಮಾನ್ಯ 2ನೇ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನಾಯಾಧಿಕಾರಿ, ಮೈಸೂರು ಇವರು ಉಭಯ ಪಕ್ಷಕಾರರ ಅಹವಾಲನ್ನು ಆಲಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ದಿನಾಂಕ 03.10.2015ರ ಪ್ರಶ್ನಿತ ಆದೇಶ ಮೂಲಕ, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ 13 ವರ್ಷಗಳ ಮಿತಿಮೀರಿದ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆಯೆನ್ನುವ ಕಾರಣದ ಪೇಠೆ ಈ ಅಪೀಲನ್ನು ವಜಾಗೋಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಪ್ರಸ್ತುತ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

4. ದಿನಾಂಕ 28.06.1999 ರಂದು ತಹಸೀಲಾದ್ದರಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಶ್ನಿತ ಆದೇಶವು, ಡಿಸೆಂಬರ್ 2010ನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ನಾಯಾವಾದಿಯಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಜುಳರವರು ಭಾವಾರೇಶವಾಗಿ ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತದನಂತರ, ಅವರು, ದೃಢೀಕೃತ ಪ್ರತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ತರುವಾಯ, ಅವರು, ಎಂ.ಎ. ನಂ.27/2011ರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರು, ಮೈಸೂರು ಇವರ ಮುಂದೆ ಅಪೀಲನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಪೀಲನ್ನು, ತಿಳುವಳಿಕೆ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಸಮಯದೊಳಗೆ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿರುಹಾಧಿಕರಾಗಿ ವಿಳಂಬಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಳಂಬದ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲನ್ನು ವಚನೋಳಿಸಿದ 2ನೇ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರು, ಮೈಸೂರು ಇವರಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಶ್ನಿತ ಆದೇಶವು ತಪ್ಪಾದುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆಯಂದು ಆಕೆಯು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

5. ನಿಶಾನೆ ಎ.1 ರಿಂದ 7, ಎರಡನೇ ಅರ್ಜಿದಾರ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯ, ಟಿ.ಬಿ. ರೋಗದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹಾ ಅದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರು ವಿವೇಚಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿಯು ಮುಂದುವರೆದು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರು, ಸರ್ವೇ ನಂ.71 ಮತ್ತು 72ರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಯು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತು ತಹಸೀಲದ್ದರೆ, ಹಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ಸಹಾ ಇವರ ಮುಂದೆ ದೃಢೀಕೃತ ಪ್ರತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ಅವರು, ದಿನಾಂಕ 23.06.2010 ಮತ್ತು 30.04.2010 ರಂದು ಹಿಂಬರಹ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಕೆಯು ಮುಂದುವರೆದು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತದನಂತರ ಅವರು, ದೃಢೀಕೃತ ಪ್ರತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರು, ವಿಳಂಬದ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿದೇ ಅಪೀಲನ್ನು ವಚನೋಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, 2ನೇ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರು, ಮೈಸೂರು ಇವರಿಂದ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವಂತೆ ಆಕೆಯು ಕೊರಿದ್ದಾರೆ.

6. ತನ್ನ ವಾದಗಳಿಗೆ ಮೂರಕವಾಗಿ, ಆಕೆಯು, ಎನ್‌ಎಲ್‌ಪಿಯನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಲು 679 ಕಿನಗಳ ಮಿತಿಮೀರಿದ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚೈ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪರದಿ ಮಾಡಿದ ಜಹಾರ್ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರರು -ವಿರುದ್ಧ- ಕಾಮೇಶ್ವರ ಪ್ರಸಾದ್ ಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು¹ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಯದೊಳಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದೇ ಇರುವ ಮಿತಿಮೀರಿದ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚೈ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮನೋಹರನ್ -ವಿರುದ್ಧ- ಶಿವರಾಜನ್ ಮತ್ತು ಇತರರು², ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸಹಾ ಆಕೆಯು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

7. ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ ಈ ಹಿಂದಿನ ವಾದಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಈ ರಿಟ್‌ ಅರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣನೆಗಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಒಂದೇ ಅಂಶವೇನೇಂದರೆ:

“ಉನೇ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರು, ಮೈಸೂರು,
ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಕರಣದ ಸಂಗತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲ
ಅಹಿಲನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಲು 13 ಪಂಚಗಳ ಮಿತಿಮೀರಿದ
ವಿಳಂಬ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಎಂ.ಎ.
ಸಂ.27/2011ರಲ್ಲ ಅಹಿಲನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸಿರುವುದು ನ್ಯಾಯ
ಸಮೃತವಾಗಿದೆಯೇ?”

8. ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿಯು ಮಂಡಿಸಿದ ವಾದಗಳನ್ನು ನಾನು ವಿಚಾರ ಮೂರ್ಖವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ದಾಖಲೆ ಮೇಲಿನ ಇಡೀ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. (2000) 9 ಎನ್‌ಸಿಸಿ 94

2. (2014) 4 ಎನ್‌ಸಿಸಿ 163

9. ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ ರಾವಂದೂರು ಹೋಬಳಿ, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸರ್ವೇ ನಂ.71 ಮತ್ತು 72 ರಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಗಳು ಇನಾರ್ವೋ ಭೂಮಿಗಳೆಂಬ ಸಂಗತಿ ವಿವಾದಿತವಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮ ಕಳೇರಿಗಳ ರದ್ದಿಯಾಗಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1961ರ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ವಿವರವಾದ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ ತರುವಾಯ ತಹಸೀಲ್‌ಲ್ಯಾರರು, ದಿನಾಂಕ 28.06.1999ರ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಸದರಿ ಭೂಮಿಗಳ ಸಂಬಂಧ ಅಧಿಭೋಗದಲ್ಲಿರುವವರ ಪ್ರಕಾರ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸೇರಿದಂತೆ 1 ರಿಂದ 17ರ ವರೆಗಿನ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಂದಾರರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಮರುಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ದಿನದಂದು, ತಹಸೀಲ್‌ಲ್ಯಾರರು, ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಂಜೂರಾತಿದಾರರಿಗೆ ಮರುಮಂಜೂರಾತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಂದಾರರೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹ ಆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಂದಾರರೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

10. ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ, ಮಿತಿಮೀರಿದ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮನ್ಯಾ ಮಾಡಲು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ, ಡಿಸೆಂಬರ್ 2010ರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಹಸೀಲ್‌ಲ್ಯಾರಿಂದ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಅವನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಅವನು ಟಿ.ಬಿ. ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದು, ಅವನು ಸಮಯದೊಳಗೆ ಅಪೀಲನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸಂಗತಿಯ ಶಪಥ ಪತ್ರವನ್ನು, ಅರ್ಜಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಂದಾರರಿಗೆ ಜಂಟಿಯಾಗಿ 1999ನೇ ಏಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಮರು ಮಂಜೂರಾತಿ ಆದೇಶ ಮಾಡಿರುವುದು ಆಗಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸದರಿ ಆದೇಶಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ, ಪಕ್ಷಕಾರರು, ಪ್ರಸ್ತುತ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸೇರಿದಂತೆ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ದಾಖಲೆಗಳಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅವರು, ತಹಸೀಲ್‌ಲ್ಯಾರಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮರು ಮಂಜೂರಾತಿ ಆದೇಶದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮೂದುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕುರಿತಂತೆ ಏನನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೇ ಅರ್ಜಿದಾರ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯ ಅರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೂ ಮತ್ತು ಟಿ.ಬಿ. ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ

ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೂ, ನಿಗದಿತ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಅಪೀಲನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಲು ಇತರೇ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಏಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಪಕಾಲತ್ತು ನಾಮೆಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಪೀಲನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ದಾಖಲೆ ಹೇಳಿನ ಸಾಮಾಗ್ರಿಯಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. 13 ವರ್ಷಗಳ ಮಿತಿಮೀರಿದ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮನ್ಯ ಮಾಡಲು ಯುಕ್ತ ವಿವರದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ವಿಳಂಬವನ್ನು, ಮನ್ಯ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿಯ ವಾದವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲು ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಪಕ್ಷಕಾರರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳ ಹೇಳೆ ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ವಜಾಗೋಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

11. ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದಾರರು, ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರು, ಸರ್ಕಾರವು ದಿನಾಂಕ 04.01.1997ರ ಮೂಲಕ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಸುತ್ತೊತ್ತಲೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವರದಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸಹ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ದಿನಾಂಕ 28.06.1996ರ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ದೇವಯ್ಯ, ಮಟ್ಟಿಯ್ಯ, ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಲಿಯ್ಯರ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿತ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಮರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಕಾರರು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರೀಮಿಯರ್ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ, ವ್ಯವಹರಣೆಯ ಪಕ್ಷಕಾರರು, ಪ್ರೀಮಿಯರ್ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಬಾತಾ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಶ್ನಿತ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ, ಅರ್ಜಿದಾರರು/ಅಪೀಲುದಾರರು ಮತ್ತು ಅರ್ಜಿದಾರರು ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದಾರರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ 1999ನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಪಾಪತ್ತಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಆ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಮುಂದುವರೆದು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಅವರು,

ತಹಸೀಲ್‌ದ್ವಾರ್‌ರಿಂದ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸಮರ್ಥನೀಯವಲ್ಲದ ವಾದವಾಗಿದೆ. ಅಜ್ಞದಾರರು, ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ತಹಸೀಲ್‌ದ್ವಾರ್‌ರಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಹಿಂಬರಹಗಳನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು, ಸದರಿ ಹಿಂಬರಹಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಎರಡನೇ ಅಜ್ಞದಾರನು, ಅನಾರೋಗ್ನದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಅಲ್ಲಗೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ.

12. ದಾಖಲೆ ಮೇಲಿನ ಇಡೀ ಸಾಮಾಗ್ರಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಮಾನ್ಯ 2ನೇ ಹೆಚ್ಚಿರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕರು, ಮೈಸೂರು, ಅಪೀಲುದಾರರ ಪ್ರಕಾರ, ಎರಡನೇ ಅಪೀಲುದಾರನು, ಟಿ.ಬಿ. ಕಾಲೀಲೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದನು ಹಾಗೆಯೇ ಅವನು, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಟೀ ಸವಾಲಿನಲ್ಲಿ, ಎರಡನೇ ಅಪೀಲುದಾರನು, ಮೌದಲನೇ ಅಪೀಲುದಾರನು, 2001ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಪ್ರಶ್ನಿತ ಆದೇಶದ ದೃಢೀಕೃತ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು 2001ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಅಪೀಲುದಾರನು, ಸೂಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿತ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಎರಡನೇ ಅಪೀಲುದಾರನು ಹಾಜರುಪಡಿಸಿದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ದಾಖಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಎರಡನೇ ಅಪೀಲುದಾರನು ಅನಾರೋಗ್ನಪೀಡಿತನಾಗಿದ್ದು. ಈ ಅಪೀಲನ್ನು ಹೂಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವಷ್ಟು ಅಪೀಲುದಾರರಿಗಾಗಿ ಕಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತು 2001ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರಶ್ನಿತ ಆದೇಶದ ದೃಢೀಕೃತ ಪ್ರತಿ, ಈ ದುರ್ಭಾಗ್ಯದಿಂದ ಕಾರಣವು, ಅಪೀಲುದಾರರು, ಶ್ರದ್ಧಾರ್ಥ್ಯಕ್ತರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆಯೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ವಿಳಂಬಗೊಳಿಸಲು ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೂ 13 ವರ್ಷಗಳ ಮೀತಿ ಮೀರಿದ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆಯನ್ನುವ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಈ ಅಪೀಲನ್ನು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪಜಾಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

13. ಮರು ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅರ್ಚಿದಾರರು ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿದಾರರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ವಿವಾದಿತವಲ್ಲವೆಂಬುದು ಉಳಿದಿರುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. 1999ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಹಸೀಲ್‌ರಾಜೀನಾಮೆಯಾಗಿ ಮರು ಮಂಜೂರಾತಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಅರ್ಚಿದಾರರು ಸೇರಿದಂತೆ ತಹಸೀಲ್‌ರಾಜೀನಾಮೆಯಾಗಿದ ವರ್ಗ ಪುರು ಪುಂಜೂರಾತಿ ಆದೇಶದ ನಿಬಂಧನೆಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅರ್ಚಿದಾರರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಸಹ ವಿವಾದಿತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

14. ಅರ್ಚಿದಾರರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದ್ದು, 13 ವರ್ಷಗಳಿಗಂತಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೂ ಯಾವುದೇ ಅಹಿತನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಿರುಪಾಧಿಕವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ವಿವರದ ಕೊರತೆಯಿಂದ, ವಿಳಂಬವನ್ನು, ಉದಾರ ಮನವಿಯೋಂದಿಗೆ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ಅರ್ಚಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿಯ ವಾದವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗದು.

15. ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, **ಕೆಲ್ಕೆಕ್ಟರ್ ಭೂಸ್ವಾಧಿನೆ -ವಿರುದ್ಧ- ಕಾಣಜ ಮತ್ತು ಇತರರು**³ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವ ನಿಯಮವನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣ ತೋರಿದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ವಾತ್ತೆ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮನ್ನಾ ವಾಡಲು ಉದಾರವಾಗಿರತಕ್ಕದೆಂದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ.

16. ಒಟ್ಟಿತವಾದಂತೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ತಹಸೀಲ್‌ರಾಜೀನಾಮೆಯ ಮಂಜೂರಾತಿ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇತರೇ ಪಕ್ಷಕಾರರ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಒಳಗೊಂಡಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಸಹಾ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೇ

3. (1987) 2 ಎನ್‌ಸಿಸಿ 107

13 ಪರಿಸರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿರಾಂತರವಾಗಿದ್ದ 2011ನೇ ಪರಿಸರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡು ಈ ಅಪೀಲನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ಸ್ವಷ್ಟ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಜಾಹಾರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರರು, -ವಿರುದ್ಧ- ಕಾಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೇಸರ್ ಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಳಿಬಿಂದು (ಮೇಲನೆ) ಪ್ರೇಕಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿಯು ಈ ತೀರ್ಥಿಕನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಸೇವೆಗೆ (ಜ್ಯೇಷ್ಠತೆ) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇರುವ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 136ನೇ ಅನುಭೇದದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಜಲಾಯಿಸಿ 679 ದಿನಗಳ ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿರುವುದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರೇಕಣದ ಸಂಗತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

17. ಮನೋಕರನ್-ವಿರುದ್ಧ-ಶಿವರಾಜನ್ ಮತ್ತು ಇತರರು (ಮೇಲನೆ)
 ಪ್ರೇಕಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿಯು ಇತರೇ ತೀರ್ಥಿಕನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದಷ್ಟು ಮಂಟ್ಟಿಗೆ, ಈ ಪ್ರೇಕಣ ಅಪೀಲುದಾರನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ನೀಡಿದ್ದರೂ, ಸಮಯದೊಳಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಶುಲ್ಕ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ದಾವೆಯನ್ನು ವಚಾಗೋಳಿಸಿರುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಕೇವಲ ಸಮಯದೊಳಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ದಾವೆಯನ್ನು ವಚಾಗೋಳಿಸತಕ್ಕಿಂತಲ್ಲ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಶುಲ್ಕವನ್ನು 8 ವಾರಗಳೊಳಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಿಂತಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವನು ಎಂಟು ವಾರಗಳ ತರುವಾಯ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸದರಿ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಮೇರೆಗೆ, ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದೆ. ಸದರಿ ಪ್ರೇಕಣದ ಸಂಗತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರೇಕಣದ ಸಂಗತಿಗಳು, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದು, ಸದರಿ ಪ್ರೇಕಣದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವಂತೆ, ಅಪೀಲುದಾರನು ವಿಳಂಬವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದೆ.

18. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟೊಳ್ಳಲಾದಂತೆ ಅರ್ಥಾದಾರರು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ 90 ದಿನಗಳ ಅರ್ಥಾದಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅರ್ಥಾದಾನ್ನ ದಾಖಲು ಮಾಡಲು 13 ವರ್ಷಗಳ ಮಿತಿಮೀರಿದ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮನ್ಯ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣ ನೀಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. 13 ವರ್ಷಗಳ ಮಿತಿಮೀರಿದ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮನ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಜ್ಞಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ವಿವರ ನೀಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾಗ್ರಿ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಿದ್ದ್ಯಾ, ಅಜ್ಞದಾರರು, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞದಾರರು, ಅರ್ಥಾದಾನ್ನ ದಾಖಲಿಸಲು 13 ವರ್ಷಗಳ ಮಿತಿಮೀರಿದ ವಿಳಂಬವನ್ನು ವಿವರಿಸದೇ ಮನ್ಯ ಮಾಡಲು ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡಲನೋಟಕ್ಕೆ ಸಮೃತವಾದ ಯಾವುದೇ ವಾದ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

19. ಎಸ್.ಎಸ್. ಬಾಲು ಮತ್ತು ಬೀರೋಭರ್ಯ -ವಿರುದ್ಧ- ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರರು⁴ ಹ್ಯಾರಾ 17 ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ‘ವಿಳಂಬವು ಸಮಾನ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ವಿಫಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ’ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸುವಾಗ ಮಹಾ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ:

17. ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶವನ್ನು, ದಿನಾಂಕ 15.1.2002 ರಂದು ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದ್ದ್ಯಾ, ‘ವಿಳಂಬವು ಸಮಾನ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ವಿಫಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ’ ಯೆಂಬ ಸಾನೋನು ನಿಯಮವು ಸರ್ಕಾರಿ ಸುಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶದವನ್ನು ದಿನಾಂಕ 15.1.2002ರಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅರ್ಥಾದಾರರು, ಅದರ ಸಾನೋನು ಸಮೃತತೆ ಮತ್ತು ಸಿಂಧುತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಯಾವುದೇ ರಿಟ್ರೋ ಅಜ್ಞಯನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರರಿಂದ ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ ರಿಟ್ರೋ ಅಜ್ಞಗಳ ತರುವಾಯ ಮಾತ್ರ,

4. 2009(2) ಎನ್ಸಿಸಿ 479

ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯವು ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಅಪೀಲಿನ್ನು ಹೊಡಿದೆ. ಅವರು, ಪಷ್ಟಕಾರ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಂದಾರರಂತೆ ಸೇವೆದೆಗೋಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಿಟ್ ಅಜ್ಞಿಂದಾರನು, ದೀಘಾ ವಿಳಂಬದ ತರುವಾಯ ಉಚ್ಚಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನವಿ ವೂಡಿದ್ದು, ಅವರು, ತೀರುಂಗಣ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಇತರೇ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಂಥದೇ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿದೆ ವಿಳಂಬ ಮತ್ತು ತಪ್ಪುಗಳ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಅದೇ ಬಗೆಯ ಪರಿಹಾರಗಳಿಗೆ ಮನವಿ ವೂಡಿಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಪೀಲುದಾರರ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನ್ಯೂಡೆಲ್ಲಿ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ -ವಿರುದ್ಧ- ಪಾನ್ ಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಇತರರು, (2007) 9 ಎನ್‌ಸಿಸಿ 278ರಲ್ಲಿ, ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ:

“16. ವಿಷಯದ ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೇ ಇರಲಾಗಿ, 17 ವರ್ಷಗಳ ತರುವಾಯ ರಿಟ್ ಅಜ್ಞಿಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಂದಾರರು ದಾಖಲು ವೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು, ದೀಘಾ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಕುಂಡುಕೊರತೆಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು, ಇದರಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿರುವಂತೆ ಈ ಮುಂಚೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಅವಕಾಶದಂತೆ 17 ಕೆಲಸಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಕ್ಲೇವರು ಸಮತೆಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕರಣದ ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖದಲ್ಲಿ ಸಹ

ಪಕ್ಷಕಾರರಂತೆಯೂ ಸಹಾ ನೇರ್ವಡಡಿಗೆಂಬಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. 1982ರ ತರುವಾಯ, ಸದರಿ ವೇತನ ಶೇಣಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿರುವ ಈ ನೌಕರರು ಅಥವಾ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ದಿನಾಂಕದ ತರುವಾಯ ಭಕ್ತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಸಹಾ ಅವರ ಮೊಕದ್ದ ಮೇಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ದೀರ್ಘ ಸಮಯದ ತರುವಾಯ, ಆದ್ದರಿಂದ, ರಿಂಗ್ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಅವು, ಅವುಗಳಂತೆಯೇ ಇದ್ದಾಗ್ಯಾ ಸಹ ಮರಸ್ತರಿಸಲಾಗದು. ದೀರ್ಘ ಸಮಯದ ತರುವಾಯ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿರುವ ಅವರ ಹರವಾಗಿ ವಿವೇಚನಾತ್ಮಕ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸಹಾ ಜಲಾಯಿಸಲಾಗುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗದು. ವಿಳಂಬ ಮತ್ತು ತಪ್ಪಣಿಗಳು, ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಜಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮನಸಂಬಂಧ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿವೆ.”

20. ಈಂಕರ ಕೋ-ಆಪರೇಟರ್ ಹೆಸಿಂಗ್ ಸೋಸೈಟಿ -ವಿರುದ್ಧ- ಎಂಪ್ರೆಬಾಕರ್ ಮತ್ತು ಇತರರು⁵ ವ್ಯಾರಾ 46 ಮತ್ತು 54 ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಪರಿಮಿತಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ೨ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸ್ವೋಽಚ್ಛ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಟ್ಟಿದೆ:

46) ಉಲ್ಲೇಖ: ವಿಳಂಬ ಮತ್ತು ಲೋಪಗಳು:- ವಿಳಂಬ ಮತ್ತು ಲೋಪಗಳು, ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 226ನೇ ಅನುಭ್ಯೇಧದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿವೇಚನಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಜಲಾಯಿಸುವಾಗ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದಂಥ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಸಮುಚ್ಚಿತ

ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಸಮಯದ ವಿಳಂಬದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೇರಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಿಹೋಳಲಾದ ಅವೀಲುದಾರನ ಕಡೆಯಿಂದ ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಅಥವಾ ಲೋಪವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದರ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು.

54. ಸುಸಂಬಂಧ ಪರಿಗಣನೆಗಳು, ವಿಳಂಬ ಅಥವಾ ಲೋಪಗಳನ್ಯಾಗಲ್ಲಿ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುವಾಗ, ಸಂವಿಧಾನದ 22ರನೇ ಅನುಭೇಧದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ರಿಟ್‌ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಹಾಡಿರುವ ವೃತ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ತರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂಬುದು ಈಗಾಗಲೇ ಇತ್ಯಾರ್ಥಗೊಂಡಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೊಂದರೇ:

(1) ವಿಳಂಬವಾಗಿರುವಾಗ, ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಅಜ್ಞ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದೆಯೆಂಬ ಕಾನೂನು ನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರಕೂಡದು; ಅದು, ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತ ಮತ್ತು ಯುಕ್ತ ವಿವೇಚನೆಯ ಅಧಿಕಾರದ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪದ್ಧತಿ ನಿಯಮವಾಗಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಪ್ರಕರಣ, ಸ್ವತಃ ಅದರ ಸಂಗತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿರುವುದಾಗಿದ್ದು.

(2) ಲೋಪಗಳು ಅಥವಾ ವಿಳಂಬದ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅದರ ನಿಯಮದ ಮೇಲೆ, ಅಜ್ಞಯನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬದ ಮೂಲಕ ಇತರರಿಗೆ ಕೂಡಿ ಬರುವ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಅದರ ಹೊರತಾಗಿ, ವಿಳಂಬದ ಯುಕ್ತ ವಿವರಣೆಯು, ನ್ಯಾಯಾಲಯ,

ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪಕ್ಷಕಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಬಂದು. ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿವರಣೆ ಇದ್ದ ಹೊರತು, ಅರ್ಜಿದಾರರ ಕಡೆಯಿಂದ ಆನುವ ವಿಳಂಬಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಮುಗ್ಧ ಪಕ್ಷಕಾರರು ಮತ್ತು ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(3) ಅವನು, ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಧಾ ಪರಿಹಾರ ಕೋರಿದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿದಾರನು, 226ನೇ ಅನುಭೇದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಲು ತೃಪ್ತಿಕರಬಾದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ನೀಡಬೇಕು. ಶಾಸನ ಅಥವಾ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಲಾದಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಆ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮನ್ಯ ಮಾಡಲು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲಾಗದು. ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನು ನಂಬಲು ಅಯ್ದೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಾನೆಂಬುದು ಅಪ್ರಸ್ತುತವಾದು.

(4) ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕರಿಂ ನಿಯಮಗಳು ಅಥವಾ ಜರೂರು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಅದರ ಸ್ವತಃ ಸಂಗತಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(5) ಮನವಿಗಳು, ವಿಳಂಬದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗರೂಕತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

21. ಈ ಮೇಲಿನ ಕಾರಣಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಲಾದ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೋಽಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿಂದಾಯಿದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪರಿಗಳಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಅರ್ಜಿ ದಾರರು, ಅಪೀಲನ್ನ ದಾಖಲು ಮಾಡಲು 13 ವರ್ಷಗಳ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮನ್ಯ ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣ ನೀಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, 2ನೇ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರು, ಮೈಸೂರು, 13 ವರ್ಷಗಳ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮನ್ಯ ಮಾಡುವ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲನ್ನ ವರ್ಜಾಗೊಳಿಸಿರುವುದು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿ. ಈ ಅರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತಲಾದ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅರ್ಜಿ ದಾರರು, ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 227ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ರಿಟ್ರೋ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನ ಚಲಾಯಿಸಿ ಈ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ರಿಟ್ರೋ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನ ವರ್ಜಾಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ವೆಚ್ಚಗಳಿಲ್ಲ.